N°. 145. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 8 December.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den December.

Ter gelegenheid der heugelijke verjaring van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, werd gisteren reeds vroegtijdig de vaderlandsche vlag van de openbare gebouwen en uit eenige bijzondere woningen gestoken, en wisselden klokkengelui en klokkenspel elkander af. In de kerkgebouwen der onderscheidene gezindheden werd de Allerhoogste voor het behoud van 's Konings leven gedankt, en werden er gebeden opgezonden voor de verlenging daarvan, tot heil van 't vaderland. De aangekondigde, anders zoo luisterrijke parade, had uit hoofde van het ongunstige weder geen voortgang; maar op den middag had, naar jaarlijksche gewoonte op dezen heugelijken dag, de plegtige prijsuitdeeling plaats aan de bekroonde kweekelingen van het stads-teekeninstituut (waarvan hieronder een breedvoerig verslag volgt). Des avonds was het stadhuis en de lokalen der Heeren-Societeit en van het *St. Joris-Gilde,* fraai verlicht.

De raad der stad vereenigde zich op eenen vriendschappelijken maaltijd op het stadhuis. — Ook het St. Joris-gilde vierde den heugelijken dag op eene zeer gepaste wijze. Bij de vereeniging des avonds, werd aan het hooggeacht Eerelid, Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, feestelijk herdacht, terwijl de feestelijkheid werd verhoogd door den verjaardag van den schutterkoning van het gilde, mede op den 6den December invallende.

Nog werd, ~~ter gelegenheid van 's Konings verjaardag,~~ Zaturdag avond, op het ruime plein voor het gebouw der Koninklijke Militaire Akademie, een prachtig vuurwerk afgestoken, dat, in weêrwil van het niet zeer gunstige weder, bij uitnemendheid gelukte, en de talrijke aanschouwers in gestadige opgetogenheid bragt wegens den heerlijken vuurgloed, den prachtigen vuurregen en de vele schitterende kleuren. Onder de vele stukken muntte inzonderheid uit, eene vijfpuntige ster, gevolgd door de schitterende woorden: *leve de Koning!* gedecoreerd met batterijen, Romeinsche kaarsen, bouquetten, en eindigende met zware kanonnaden, alsmede het slotstuk, de *Gloria* genoemd, bestaande uit een' prachtigen tempel, waarin eene gekroonde W, gedecoreerd met bouquetten, raders, batterijen, Romeinsche kaarsen en tourbillons, eindigende met eene batterij zwermpotten en kanonnaden.

Eindelijk zal heden, alnog ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, een groot Assaut plaats hebben door de veldkompagnien van het hier in garnizoen liggende 2de regiment artillerie.

Gisteren had alhier, in het ruime lokaal van Stads-Armenschool, weder de plegtige uitreiking plaats der eereprijzen en loffelijke getuigschriften aan de meest gevorderde kweekelingen van het in hetzelfde gebouw gevestigde Stads-Teeken-Instituut; van de voortdurende belangstelling waarin, door de talrijke opkomst, niet alleen van de ouders en verdere betrekkingen der bekroonden, maar tevens van een aanzienlijk publiek mogt blijken.

Nadat door den Edel Achtb. Heer Mr. *C. J. F. van den Heuvel,* President der Arrondissements-Regtbank, en Lid van den Stedelijken Raad, als fungerend President der Commissie van Directie, de plegtigheid, door eene gepaste voorafspraak aan het Stedelijk Bestuur, was geopend, en namens hetzelve door den Edel Achtb. Heer: Burgemeeester Mr. *J. F. C. J. de Roy*, der Commissie was dank betuigd voor hare bij voortduring doeltreffende pogingen ter bevordering van den bloei dezer instelling, werd door den Stedelijken Ontvanger, den Heer *W. Verlegh*, als Lid en Secretaris der Commissie, verslag gedaan omtrent den laatsten Cursus, waaruit bleek dat de kweekelingen van de lessen met getrouwen ijver hadden gebruik gemaakt, zoo als zulks de bekroonde teekeningen voldingend bevestigden, en waarbij mitsdien aan de verdienstelijke Directeuren, den Heer *C. C. Huysmans* in het vak der Handteeken- en den Heer *A. J. F. Cuypers*, voor dat der Bouwteekenkunde, de welverdiende erkentenis werd toegebragt.

Hierop werden de onderscheidene medailjes door den Heer Burgemeester uitgereikt, waarbij vele jongelingen reeds met vroegere eermetalen prijkten, terwijl anderen een loffelijk getuigschrift erlangden, en allen, zoo bekroonden, als niet bekroonden, door voorm. Heer Secretaris der Commissie, bij eene nadere bijzondere toespraak, werden aangespoord, om het ingeslagen voetspoor te blijven drukken, en zich alzoo, tevens in hun eigen belang en betere opleiding in ieder bijzonder beroep of kunstvak, der vele opofferingen waardig te toonen, welke van Stads wege reeds zoo vele jaren plaats hadden en waaraan nog telkens werd uitbreiding gegeven.

Het muziek-gezelschap *de Koninklijke Phil–Harmonie,* zettede met deszelfs aangenaam Orchest, aan deze plegtigheid, door aanvang en afwisseling, op nieuw allen luister bij.

NAAMLIJST der KWEEKELINGEN van het STADS-TEEKEN-INSTITUUT, welke op *den 6. December* 1846, met Eereprijzen en loffelijke Getuigschriften zijn begiftigt.

AFDEELING HANDTEEKENKUNDE.

Eerste Klasse.

N°. 1.	Willem Hendrik Karel Kannemans.	*Eerste Prijs.*
» 2.	Leonardus Antonius Oonincx.	*Tweede Prijs.*
» 3.	Petrus Johannes Buchner.	*Getuigschrift.*
» 4.	Andries Kip.	*Getuigschrift.*
» 5.	Willem Lodewijk Joost Spoor	*Getuigschrift.*

Tweede Klasse.

N°. 1.	Nicolaas Andreas Kop.	*Eerste Prijs.*
» 2.	Wouterus Oomen	*Tweede Prijs.*
» 3.	Gerrit van der Lugt	*Getuigschrift.*

Derde Klasse.

N°. 1.	Petrus Johannes van Bavel	*Eerste Prijs.*
» 2.	Josephus de Zwart.	*Tweede Prijs.*
» 3.	Adrianus van den Brule.	*Getuigschrift.*
» 4.	Petrus Paulus Hendriks	*Getuigschrift.*

Vierde Klasse.

N°. 1.	Hendrikus Wilhelmus Blom.	*Eerste Prijs.*
» 2.	Johannes Casparus Henricus de Bont.	*Tweede Prijs.*
» 3.	Lambertus Marcelus Yerna	*Getuigschrift.*

Vijfde Klasse.

N°. 1.	Antonie Willem van Rijen	*Eerste Prijs.*
» 2.	Carolus Petrus Jocobus Fleischacker	*Getuigschrift.*

Zesde Klasse.

N°. 1.	Johannes Vossenaar.	*Eerste Prijs.*
» 2.	Bernardus Johannes Mobers	*Getuigschrift.*
» 3.	Alexander Henricus Schreuder	*Getuigschrift.*
» 4.	Benedictus Johannes Roels	*Getuigschrift.*

ORNAMENT.

Eerste Afdeeling.

N°. 1.	Cornelis Evers	*Eerste Prijs.*
» 2.	Johannes Antonius Maas	*Tweede Prijs.*
» 3.	Johannes George Reichard	*Getuigschrift.*
» 4.	Franciscus Maas	*Getuigschrift.*

ORNAMENT.

Tweede Afdeeling.

N°. 1.	Adrianus Franciscus Pijnappel	*Eerste Prijs.*
» 2.	Franciscus Simons	*Getuigschrift.*
» 3.	Hermanus Dikkens.	*Getuigschrift.*

AFDEELING BOUWTEEKENKUNDE.

Eerste Klasse.

N°. 1.	Cornelis Bogaerts	*Eerste Prijs.*
» 2.	Roelof van der Putten	*Tweede Prijs.*
» 3.	Franciscus van Gool	*Getuigschrift.*

TWEEDE KLASSE.

Nº. 1.	Albertus Harskam	*Eerste Prijs.*
» 2.	Cornelis Smeekens.	*Tweede Prijs.*
» 3.	Johannes Pijnenburg	*Getuigschrift.*

DERDE KLASSE.

Nº. 1.	Adrianus Jordi	*Eerste Prijs.*
» 2.	Johannes Vermeulen	*Tweede Prijs.*
» 3.	Franciscus Welsman	*Getuigschrift.*

VIERDE KLASSE.

Nº. 1.	Cornelis Maas.	*Eerste Prijs.*
» 2.	Johannes van Rethij	*Getuigschrift.*
» 3.	Christiaan Limburg.	*Getuigschrift.*
» 4.	Adrianus van Loon	*Getuigschrift.*

— Door Z. M. zijn bij onderscheidene besluiten benoemd;

Tot staatsraad in buitengewone dienst, de directeur van het kabinet des Konings, mr. A. G. A. ridder van Rappard.

Ter belooning der officieren, onder-officieren en manschappen, die zich loffelijk hebben onderscheiden bij de expeditien tegen de landschappen kotta VII, III kotta, Soengie Pagoe en XII kotta, ter westkust van Sumatra, in het laatst van 1844 en in het begin van 1845:

tot ridder der Militaire Willems-orde 3de klasse, de luit.-kol. J. van Swieten, van het 1ste bat. inf., thans ridder dier orde 4de klasse;

tot ridders der gezegde orde 4de klasse: L. J. M. Smets, 1ste luit.-adj. bij den mil. komm. der westkust van Sumatra; A. J. Andriesen, kap.-adj. bij den gen. staf; W. Heijmans, 1ste luit.-adj.; G. F. E. Raes, kap.; J. J. Tichelaar, kap.; R. A. W. C. Manger, serg.; J. Meijer, serg.; J. van Gils, serg.; A. van den Berg, korp.; J. Lootens, flank.; allen van de inf.;

tot ridders der orde van den Ned. Leeuw: J. B. J. Sutherland, luit.-kol. der inf.; D. A. Borck, officier van gez. 2de klasse; P. Thouloup, gep. 1ste luit. der inf., civiel gezagh. der XIII kotta.

Zullende nog van een aantal officieren, onder-officieren en manschappen, bij eene afzonderlijke dagorde, zoo in Indie als in Nederland eervolle melding worden gemaakt.

Ter belooning dergenen, die zich loffelijk hebben onderscheiden bij gelegenheid van de expeditie tegen de vorsten van Beliling en Karang Assem op het eiland Bali, op den 28sten en 29sten Junij 1846:

de komm. dier expeditie, de luit.-kol. der inf. G. Bakker, ter erkenning der bij die gelegenheid door hem bewezene uitstekende diensten, door den Gouv.-Gen. van Ned. Indie buitengewoon bevorderd zijnde tot kol. bij het wapen der inf., is die buitengewone bevordering door Z. M. goedgekeurd, en is deze hoofd-offic. tevens door Hoogstdenzelve bevorderd tot ridder der Mil. Willems-orde, 3de kl.;

tot ridders der mil. Willems-orde, 4de kl.: K. P. Schimpf, kapit. van de inf., chef van den staf; S. von Stampa, 1ste luit. van de kavaL, adj. bij den komm. van het Indisch leger; J. P. baron van Aerssen Beijeren van Voshol, kapit. van de schutt., ordonnans-officier bij den Gouv.-Gen. van Nederlandsch-Indie; C. A. de Brauw, maj.; J. van der Straaten, 2de luit.-adj.; F. V. Hautbourg, kapit.; J. L. de Salis, kapit.; J. P. Lomon, kapit.; J. C. Leijfeldt, kapit.; allen van de inf.; W. K. H. Feuilletau de Bruijn, kapit. der art.; E. C. F. Happé, 1ste luit.; C. A. F. W. Wollweber, 1ste luit., beiden van de inf.; H. F. Henkel, 1ste luit. van de art.; D. J. Uhlenbeck, 1ste luit.; W. F. K. Bischoff van Heemskerk, 1ste luit., beiden van de sap.; J. Tilmont, 2de luit. der inf.; J. van Weerden, 2de luit.; M. Wendelaar Bonga, serg.-maj.; H. C. C. van de Polder, serg.-maj.; W. F. A. Eckhardt, serg.-maj.; F. A. Wolf, serg.; allen van de inf.; J. H. Knepper, serg. van de art.; W. Borst, serg. van de sap.; H. Kappers, korp. van de art.; J. B. Stobbe, flankeur; L. Stevens, flankeur; A. van Riel, flankeur; H. van der Wal, kanonnier;

tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw: F. F. Prager, luit.-kol. der inf., inspect. der schutterijen Dayang Sekars en Pradjoerits; L. A. Boers, maj. der inf.; M. A. Schmitz, offic. van gezondh. 1ste kl.; E. W. Muller, offic. van gezondh. 2de kl.;

Zullende nog van een aantal officieren, onder-officieren en manschappen bij eene afzonderlijke dagorder zoo in Indie als in Nederland eervolle melding worden gemaakt;

tot kommandeur der milit. Willems-orde, de schout bij nacht E. B. van den Bosch, komm. der zeemagt in Oost-Indie, en inspect. der marine aldaar;

tot ridder van de milit. Willems-orde van de 3de kl., de kapit.-luit. ter zee A. J. de Smit van den Broecke, het bevel voerende over Zr. Ms. stoomschip Bromo;

tot ridders der voormelde orde 4de klasse: de kapit. ter zee J. Enslie, het bevel voerende over Zr. Ms. fregat Ceres; de luit. ter zee van de 1ste kl. C. G. van Hoogenhouck Tulleken, bevelhebber van Zr. Ms. stoomschip Vesuvius; de luit. ter zee van de 1ste kl. F. Sluijter, bevelhebber van Zr. Ms. schoonerbrik de Huzaar; de luit. ter zee van de 1ste kl. G. Fabius, adj. van den bevelhebber van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie, en insp. der marine aldaar; de luit. ter zee van de 1ste kl. M. van Vreeland, dienende als eerste offic. op Zr. Ms. stoomschip Vesuvius; de luit. ter zee van de 2de kl. J. A. van Ommen, dienende op Zr. Ms. schooner Kameleon; de luit. ter zee van de 2de kl. J. W. Steiger, gediend hebbende op Zr. Ms. schoonerbrik de Huzaar; de luit. ter zee 2de kl. C. A. Vreede, dienende op Zr. Ms. stoomschip Bromo; de luit. ter zee van de 2de kl. F. 's Jacob, ord.-offic. van den minister van staat, gouv.-gen. van Nederl. Indie; de matroos der 1ste kl. T. T. de Haan, dienende op Zr. Ms. schooner Kameleon;

tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw: de luit. ter zee van de 1ste kl. H. Wipff, komm. Zr. Ms. schoonerbrik de Windhond; de luit. ter zee van de 1ste kl. W. baron de Constant Rebecque, eerste offic. op Zr. Ms. stoomschip de Bromo;

Zullende nog van onderscheidene officieren en schepelingen, bij dagorder zoo op Z. M. schepen binnen als buiten 's lands, eervol worden melding gemaakt.

Tot kapits. ter zee, de kapitein-luits. ter zee: J. P. Woutersz, J. F. D. Bouricius, buiten bezwaar van de schatkist tot dat er eene vacature zal zijn;

tot kapit.-luits. ter zee, de luits. ter zee van de 1ste klasse: C. J. Eeg, J. L. van Hasselt, D. van der Hart, A. baron Collot d'Escury, en J. C. F. van Maanen, deze laatste buiten bezwaar van de schatkist tot dat er eene vacature zal zijn;

tot luits. ter zee van de 1ste klasse, de luits. ter zee van de 2de klasse: T. Hansen, W. A. de Gelder, C. P. de Brauw, A. D. S. Clarkson, en H. P. Arkenbout Schokker;

tot luit. ter zee van de 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse: A. A. A. Gaymans, K. F. R. Andrau, F. H. W. van de Velde, H. P. van Boneval Faure, C. A. L. H. baron van Heeckeren, W. F. van Erp Taalman Kip, jhr. A. R. A. M. Clifford Kocq van Breugel, J. C. Oudraat, W. O. A. van Bennekom, jhr. F. E. von Weiler, G. H. Bakker, en W. F. L. de Vriese;

tot officn. van adminis. der 1ste klasse, de officn. van adminis. der 2de klasse: D. P. Mariouw en A. M. Westerouen van Meeteren;

tot officieren van administratie der 2de klasse, de officieren van administratie der 3de klasse: D. Spanjaard, W. H. Toutlemonde, R. J. C. Verboon, en J. A. L. den Ouden;

tot officieren van administratie der 3de klasse, de adjunct-administrateuren: W. H. Boerman, C. Verbrug, W. C. Olivier, O. Eschauzier, J. B. Baak, A. A. Wolterbeek, en M. J. Gaillard;

wordende aan den machinist der 1ste klasse in het vaste korps H. Hardes, rang van officier toegekend;

tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de kapiteins ter zee: H. H. T. Coops, S. R. von Franck en F. A. Jöhr; de kap.-luits. ter zee: C. F. Stavenisse de Brauw en jhr. P. G. J. de Haze Bomme; de luit.-kol. bij het korps marin. J. D. Musquetier; de luit. ter zee der eerste klasse ridder H. W. A. van Rappard en de hoofd-ingens. der marine: J. Vos jr., C. J. Glavimans en P. Schuijt, Jr. Zn.;

bij het wapen der kavallerie: tot kolonel, de luit-kols.: E. F. von Wiebeking, J. J. Habets en W. van Toll, komm. respectivelijk het 2de reg. drag., het 1ste reg. lansiers en het 3de reg. drag.;

tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: bij den gener. staf: de maj. J. E. A. baron van Voorst tot Voorst, van den gen. staf, chef van den staf der reserve-brigade; bij het wap. der inf.: de kol. J. L. Madiol, komm. het 5de reg. inf.; de majs. W. C. H. Meijners, van het 7de, en A. van Hoeij Schilthouwer, van het 4de reg. inf.; de kapits.: J. G. Tindal, van het reg. grenad. en jag.; J. Scheltus, van het 6de reg. inf.; E. A. Alings, van het 8ste reg. inf.; J. L. Coenegracht, C. H. Happé, beiden van het reg. grenad. en jag.; K. H. F. H. Battaerd, van het 1ste reg. inf.; P. J. van Crans, van het 2de reg. inf.; van het 2de reg. inf.: de 1ste luit.-adj. A. C. A. Schönstedt, en de 1ste luit. jhr. E. A. O. de Casembroodt, beiden van het 1ste reg. grenad. en jag.; bij het wap. der kavall.: de maj. H. C. Zehelein, van het 3de reg. drag.; de ritm. N. Thirion, van het 1ste reg. drag.; de 1ste luit. P. H. Marcella, adj. van den gen.-maj. graaf Dumonceau, komm. de brigade kavall., Zr. Ms. adj.;

bij het wapen der artillerie: de kol. F. A. E. Meijl, komm. het 3de reg. art.; de majs. A. C. J. M. den Beer Poortugael, van het 3de reg. art.; T. Sommerton, van het 2de reg. art.; de kapts.: R. Verschoor, H. M. van Meurs; F. Broers, van het 2de reg. art.: E. A. Frantzen, adj. bij het 1ste reg. art., en C. G. von Dentzsch, van de komp. artil.-werkl.; bij het korps ingen., min. en sapp.: de gen.-maj. J. C. van de Polder, chef

der afd. genie bij het depart. van Oorl; de maj. jhr. F. von Muhlen; de kapts.: C. W. van Oordt, P. H. van der Kemp, R. C. Appelius, en P. F. H. Mascheck; de 1ste luit. L. J. Nielant Bannier, allen van het korps;

bij de geneeskundige dienst der landmagt: de 1ste offic. van gez. der 2de klasse L. P. J. Snabilie;

tot komm^s. der orde van den Nederl. Leeuw: H. den Dubbelden, bisschop van Emaus, apost. adm. van het vic. 's Hertogenbosch; jhr. F. A. Ridder van Rappard, secr.-gen. bij het depart. van Oorl., thans ridders derzelve orde;

tot ridders van gezegde orde: A. Adam, Z. M. consul te Boulogne; mr. P. C. Ardesch: pres. van den raad van justitie te Batavia; L. Arts, commies bij het dep. van Buitenl. zaken, mr. P. Beelaerts van Emminckhoven, pres. der regtb. te Dordrecht; S. R. Beerta, geneeskundige te Grijpskerke; J. H. Bots, lid der Gedep. St. van N.-Brab.; D. J. van Brandenburg, pred. der herv. gem. te Delfshaven; A. C. Bredero, secret. der dir. van het grootb. der nat. schuld te Amsterdam; D. A. Buijn; res. van Bantam; L. graaf van Bylandt, Zr. Ms. kamerheer; mr. U. W. E. Cazius, proc.-gen. bij het prov. geregtsh. van Utrecht; C. Conradi, pred. te Curaçao; J. A. Coppens, rect. te Handel; J. J. F. M. H. Corneli, lid van de Tw. Kamer der St.-Gener. C. D. Crommelin, dir. van de Nederl. bank; C. Daendels, koopm. te Samarang; mr. G. Delprat, rijks-adv. te 's Gravenhage; J. ab Utrecht Dresselhuis, pred der herv. gem. te Wolphaartsdijk; mr. C. B. Dutry van Haeften, dist.-comm. van de beneden-districten in Gelderland; A. van Dijk, pres. van het seminarie te Hoeven; C. van Eldik, secr. der prov. comm. van geneesk. toevoorz. in Gelderland; R. Engels, pred. der herv, gem. te Nieuwolda; G. W. F. baron van Fridagh, hoofd-inspect. voor de linie-dienst bij de administratie der in- en uitg. regt. en acc. te Zwolle; mr. A. van Galen, adv.-gen. bij het prov. geregtshof van N.-Brab.; E. S. van der Haagen, aarts-priester van Holland en Zeeland, en past. te Soeterwoude; mr. R. Scheers van Harencarspel, dijkgraaf van het rijk van Nijmegen; de regerings-raad Hartman, te Neurenberg, dir. der comm. van beheer over het Ludwigs-kanaal; D. Heilbron Cz., med. doc., voorz. der Israël. school-comm. te Amsterdam, en van de alg. comm. van examinatoren der Israël. godgel. en godsd. onderw.; J. B. Helwich, lid der Gedep. St. van Overijssel; ridder W. von Henikstein, Zr. Ms. cons.-gener. te Weenen; A. W. graaf van Hogendorp, ontv. der in- en uitg. regten en accijnsen te Dordrecht; mr. H. C. J. Hoog, lid der Gedep. St. van Z.-Holl.; J. W. C. baron van Ittersum, direct. van het postkantoor te Groningen; mr. G. Hiddema Jongsma, pres. van de arrond. regtb. te Sneek; A. Knappert, pres. van de kamer van kooph. en fabrijken te Schiedam; mr. H. J. Koenen, lid van den stedel. raad van Amsterdam; J. van Konijnenburg, direct. der kolonien van de maatschappij van weldadigheid in Drenthe; J. L. A. Kremer Az., pred. der herv. gem. te Heeze; H. C. Kros, hoofd-ingen. van den waterstaat in Vriesland; F. A. van Lanschot, lid van den stedel. raad van 's Hertogenbosch; J. A. H. Leveux, Z. M. cons. te Calais; mr. J. Losecaat, raadsh. van het provinc. geregtsh. in N.-Brab.; H. J. van Marienhof, burgem. van Wijk bij Duurstede; jh. mr. J. C. Martens van Sevenhoven, vice-pres. van het provinc. geregtsh. van Utrecht; J. Mees, vice-pres. van de kamer van koophandel te Rotterdam; H. Menso, burgemeester van Rhenen; G. Meuricoffre, Z. M. consul-gen. te Napels; mr. H. J. H. Modderman, lid van de Tw. Kamer der St.-Gen.; E. P. de Monchy, lid van de Tw. Kam. der St.-Gen.; E. van der Oudermeulen, Zr. Ms. adj., luit.-kol., komm. der sted. schutt. te 's Gravenhage; A. W. C. baron van Pallandt van Barlham, lid van de Prov. St. van Gelderland; J. Pellecat, Zr. Ms. consul te Caen; mr. J. H. van der Renne, raadsh. in het prov. geregts. van Gelderland; J. Rigaud, lid van de kam. van kooph. te Frankfort a/M.; mr. R. P. Romme, lid van de Tw. Kam. der St.-Gen.; mr. D. Rutgers van Rozenburg, vice-pres. van de arrondissem.-regt. te Amsterdam; S. Rijnbende, burgem. der stad Schiedam; .... Schwartz, gepens. luit.-kol. van het O. I. leger; dr. J. Selliger, stads-geneesh. te Batavia; jhr. J. F. Hora Siccama, resident van Batavia; dr. G. Simons, advis. voor de zaken van werkt.- en scheik. bij het departement van Binnenl. zaken; S. van Sloterdijk Beekkerk, inspect. der regist. te Dokkum; G. Sluis, commies bij het prov. best. van Drenthe; C. Smit. scheepsreed. te Alblasserdam; J. H. Smits, reg. van het seminarie, 2de afd. te St. Michiels Gestel; G. J. Sprenger, komm. der sted. schutt. te Middelburg; P. J. Stammler, pres. der algem. rekenk. te Batavia; J. Steenmeijer, pred. der herv. gem. te Arnhem; L. Stokbroo, lid der Prov. Staten van Noord-Holland; mr. A. Telting, lid van de Tw. Kam. der St.-Gen.; jhr. D. G. van Teijlingen van Kamerrijk, ontv. der stad Rotterdam; mr. W. L. Tonckens, weth. der stad Meppel; mr. A. J. Duijmaer van Twist, lid van de Tw. Kam. der St.-Gen.; J. Verdam, burgem. van Mijdrecht; H. E. Verschoor, lid van de prov. commissie van onderwijs in Noord-Braband; jhr. J. van Reigersberg Versluijs, lid der Gedep. St. van Zeeland; mr. W. C. B. Wintgens, raadsh. in den Hoogen Raad der Nederl. en J. J. Wolterbeek, emeritus hoogl. bij de hoogeschool te Utrecht;

tot broeders der orde van den Nederl. Leeuw: R. Burggraaf, hoofd-onderw. te Leeuwarden, en J. Wolterson Gz., secret. van het sted. best. van Coevorden.

tot referendaris bij het depart. van Marine, de commies bij dat depart. D. G. Muller, en tot hoofd-commiesen bij hetzelve, de comm. bij het gemeld depart. J. H. Padtberg en J. H. Commijs; terwijl aan den kapt.-luit. ter zee titulair J. Lehman de Lehnsfeld, onder-equip.-meest. der marine te Rotterdam, en aan den kap.-luit. ter zee titulair J. A. B. Tadsen, onder-equipagie-meester der marine te Hellevoetsluis, is verleend de rang van equip.-meester.

— Uit 's Gravenhage meldt men van gisteren:

»Reeds vroeg in den morgen kondigde in deze residentie het wapperen der vlaggen van den torentrans, van alle openbare gebouwen en van vele bijzondere woningen, het heugelijk feest aan der verjaring van Z. M., Neêrlands geëerbiedigden en geliefden Koning. De vreugde van dezen dag werd echter merkelijk getemperd door de mare die zich verspreidde, dat Z. M. zich ongesteld bevond. Wij achten ons gelukkig, te kunnen melden, dat deze ongesteldheid van geen' ernstigen aard is; dat Z. M. een' rustigen nacht heeft gehad en zich heden redelijk wel bevindt.

»H. M. de Koningin, benevens de Prinsen en Prinsessen, alhier aanwezig, hebben den ochtend-godsdienst bijgewoond, onder het gehoor van den hofkapellaan, den weleerw. heer Ds. *Dermout*, die, naar aanleiding van *Psalm XCV, vs.* 3, eene treffende en toepasselijke rede gehouden en in zijn gebed den Goddelijken zegen afgesmeekt heeft over den Koning en over zijn geslacht, dat Zijne jaren verlengd mogen worden en Zijne regering voorspoedig zij.

»Uit hoofde van het ongunstige weder, heeft de groote parade der troepen van het garnizoen geen plaats gehad.

»Heden middag is er familie-diner ten hove.

»De eenvoudige, maar smaakvolle gasverlichting, welke van stadswege, na kerktijd, in het Voorhout, tegenover Zr. Ms. paleis zal ontstoken worden, zal bij gunstig weder hoogstwaarschijnlijk een fraai gezigt opleveren. De gebouwen der onderscheidene ministerien zullen met gas of met lampions geïllumineerd worden, terwijl men aan de hotels der ministers van buitenlandsche Mogendheden en aan vele particuliere woningen insgelijks toebereidsels tot illuminatie ziet maken.

»Ter viering van Zr. Ms. verjaarfeest werd heden middag door Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken een groot diner gegeven, waarop de leden van het korps diplomatique, 's Konings ministers, en eenige hooge autoriteiten genoodigd zijn.

»Het aangekondigde gala-concert ten hove zal morgen avond geen voortgang hebben."

— H. M. onze geëerbiedigde Koningin heeft ll. Vrijdag de naaischool te Scheveningen met Hare Hooge tegenwoordigheid vereerd, en bij die gelegenheid op nieuw aan Mevrouw *Maas* Hoogstderzelver bijzondere tevredenheid betuigd over de vorderingen der kinderen en de nette wijs, waarop de door haar, ten behoeve der armen, vervaardigde kleedingstukken waren bewerkt. Gisteren zijn die kleedingstukken, benevens eene aanzienlijke hoeveelheid brandstoffen en levensmiddelen, door Mevrouw *Maas*, namens H. M., aan huisgezinnen die in behoefte verkeeren, verstrekt, als een aandenken bij gelegenheid van 's Konings geboortefeest.

— Zr. Ms. buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Fransche hof, de baron *Fagel*, is te 's Hage aangekomen.

Uit Rome wordt van den 23 der vorige maand geschreven, dat de verwachte Pauselijke circulaire aan de Katholijke bisschoppen verschenen is. Zij draagt de dagteekening van den 9, en is van zeer uitgebreiden aard. De Paus werpt een' terugblik op het luisterrijk pontificaat van *Gregorius XVI*; zegt, dat hij dadelijk nadat hij zijn' hoog Herdersambt aanvaardde, de behoefte had gevoeld, om tot zijne medearbeiders, de geestelijkheid, het woord te rigten, opdat zij, tegenover den afschuwelijksten vijand van het menschelijk geslacht, als goede soldaten van *Jezus Christus*, met bisschoppelijke kracht en standvastigheid zouden pal staan, een muur voor het huis *Israëls* zouden zijn. « Het is u geen van allen onbekend (aldus gaat de Paus voort), eerwaarde broeders, hoe in onze beklagenswaardige eeuw de hevigste en verschrikkelijkste strijd gevoerd wordt tegen de geheele Katholijke zaak door hen, die in roekelooze genootschappen verbonden, van de gezonde leer vervreemd en voor de waarheid het oor sluitende, zich beijveren, elke wandrogtelijke meening uit de duisternis te voorschijn te doen treden, en onder het volk te verstrooijen en uit te breiden. Wij sidderen in onze ziel en worden van de bitterste smart verteerd, wanneer wij al die ongehoorde dwaalbegrippen, die veelvuldige kunstenarijen, belagingen en kuiperijen overdenken, waardoor die haters der waarheid en van het licht en meest geoefende meesters in het bedrog pogen, elk streven naar godsvrucht, regtvaardigheid en regtschapenheid in aller gemoederen te doen verdwijnen, de zeden te bederven, goddelijke en menschelijke regten te verwarren, de Katholijke godsdienst en de burgerlijke maatschappij te schokken en te doen wankelen, ja, ware het hun mogelijk, ten gronde te rigten.» De Paus wijst daaromtrent niet alleen op verloochenaars der openbaring en op godlasteraars, maar ook op hen, die het verstand misbruikende, en het woord Gods voor menschenwerk uitgevende, zich verstouten, dat woord naar eigen goeddunken te verklaren, «terwijl God toch zelf (aldus zegt de circulaire) een levend gezag heeft daargesteld, die den waren en wezenlijken zin Zijner Hemelsche Openbaring leeren, bekrachtigen, en alle geschillen in zake van geloof en zedelijkheid door een *onfeilbaar* oordeel beslissen moet.» De circulaire wijst

verder op andere dwalingen, zoo als op: de goddelooze woelingen tegen den H. Stoel; de geheime secten, die reeds door vroegere Pausen veroordeeld zijn; de bijbelgenootschappen, die de H. Vader, op het voorbeeld zijner voorgangers, evenzeer afkeurt; het verkeerde wijsgeerig onderwijs der jeugd; het stelsel van godsdienstig indifferentismus; de aanvallen tegen den ongehuwden priesterstand; het verderfelijke communismus, en eindelijk op de slechte drukpers, welke hier niet in een' gewonen staatkundigen, maar in zedelijken zin bedoeld wordt. Verder wordt de geestelijkheid tot regtschapen wandel vermaand, en herinnerd, niet ligtvaardig geestelijken toe te laten, zonder zich van hunne braafheid en kunde overtuigd te hebben.

Dit merkwaardig stuk wordt besloten met een gebed aan den Troon der Genade, onder aanroeping der voorspraak van de Moeder Gods, de onbevlekte Maagd Maria, van den Vorst der Apostelen, aan wien Christus de sleutelen des Hemels heeft overgegeven, van zijn' mede-apostel *Paulus* en van alle Heiligen, en onder uitdeeling van den Apostolischen zegen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van 11. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{3}{8}$; 3 pCt. $71\frac{7}{8}$; 4 pCt. $92\frac{5}{8}$, Aand. Handelm. $175\frac{7}{8}$; Oost-Ind. Leening 4 pCt. $92\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; dito 1828—29 $104\frac{3}{8}$; Certif. 1831—33 5 pCt. $96\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* 89; Idem bij *Stielg.* 88; Spanje Ardoins $21\frac{5}{8}$; dito Onbep. St. $21\frac{1}{2}$; 3 pCt. $38\frac{1}{16}$; 3 pCt. Binnenl. *f* 6000 à 6/m. $32\frac{5}{16}$; Fr. Uitgest. *f* $6\frac{1}{2}$; Coupons Ardoins *f* 19; Portugezen 3 pCt. te Lond. $41\frac{1}{8}$; 4 pCt. $39\frac{7}{8}$; Metall. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{4}$.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT werden gisteren omgezet: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{3}{4}$; Handelm. 176; Ardoins à 85 p. st. $21\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $32\frac{5}{16}$, 4 pCt. $40\frac{3}{8}$; Mexico $21\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

*** Op den tweeden December 1846, overleed te *Rozendaal*, Provincie *Noord-Braband*, in den jeugdigen leeftijd van 27 jaren, WILLEM KAREL WOLDRINGH, hartelijk geliefde Echtgenoot van

M. W. C. DE VRIJ,
Wed. WOLDRINGH.

Eenige Kennisgeving.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen LAMBERTUS HENDRIKS, in leven Verwer en Rijtuigschilder te *Breda*, worden verzocht daarvan *franco* opgave of betaling te doen, vóór *den* 15. *Januarij* 1847, ten Kantore van den Notaris VAN NAERSSEN, te *Breda*, Wijk B, n°. 89.

*** Zij die genegen mogten zijn, gedurende dezen winter, aan de Commissie ter uitdeeling van Soep, het noodige VLEESCH, te leveren, gelieven zich daartoe, vóór of uiterlijk op *Woensdag den* 9. *December* aanstaande, aan te melden met beslotene Billetten, houdende opgaaf van prijs, per Nederlandsch Pond **RUNDVLEESCH**, benevens van twee Borgen, te bezorgen bij den Heer J. P. DE MAN, in de Katerstraat.

PROVINCIE *NOORD-BRABAND.*

TOL-VERPACHTING.

Op *Woensdag den* 16. *December* 1846, des voormiddags ten elf ure, zal, onder nadere goedkeuring van Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, door een Lid van gezegd Collegie daartoe gecommitteerd, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband*, op het Raadhuis te *Bergen-op-Zoom*, worden overgegaan tot de VERPACHTING van den ONTVANGST DER TOLGELDEN op den Provincialen Klinkerweg van *Bergen-op-Zoom* tot de grensscheiding van *Belgie*, in het Dorp *Putte*, en wel:

1°. De TOL n°. 1, te plaatsen op vierhonderd ellen van den aanvang des Klinkerwegs te *Bergen-op-Zoom*.
2°. De TOL n°. 2, bij het *Huisje ten halve*, bewoond door F. DE NIJS.
3°. De TOL n°. 3, nabij de Herberg *den Gouden Appel*, bewoond door C. LUKS, in het Gehucht *de Rustwat*.
4°. De TOL n°. 4, aan de Herberg *de Kroon*, te *Hoogerheiden*, met vrijlating om den Tolboom te plaatsen noordwaarts tot aan de Herberg *de Zon* en zuidwaarts tot aan de Herberg *Klein Antwerpen*.
5°. De TOL n°. 5, bij de Herberg *Jagersrust*.
6°. De TOL n°. 6, op duizend ellen ten zuiden van de Herberg *het Putsch Molentje*. En
7°. De TOL n°. 7, aan de Herberg *de Moriaan*, te *Putte*, met vrijlating om den Tolboom te plaatsen noordwaarts tot aan de Herberg *de Lelie* en zuidwaarts tot aan den grenspaal van *Nederland* en *België*.

De pacht dezer Tollen zal ingaan den 1. Januarij 1847 te middernacht, en eindigen den 31. December 1847 te middernacht.

De algemeene en bijzondere Voorwaarden waarop bovengemelde Verpachting zal plaats hebben, zullen boven en behalve aan het Lokaal van het Gouvernement dezer Provincie, ter lezing liggen te *Bergen-op-Zoom* op het Raadhuis, bij A. DE BRUIN, in het Logement *de Prins van Luik*, bij F. VAN NYNATTEN, in het *Groot Koffijhuis* en bij J. LEMMERS, in het *Neêrlandsch Koffijhuis*; te *Huibergen* bij den Burgemeester; te *'s Hertogenbosch* in het *Neêrlandsch- en Antwerpsch Koffijhuis*; te *Heusden* bij H. VERHOEVEN; te *Ossendrecht* bij den Burgemeester en bij J. C. MATHEWESSEN in het Regthuis; te *Putte* bij den Burgemeester, bij L. FRANSQUIN, in de *Hollandsche Posterij* en bij WOUTERS, in de herberg *de Stad Bergen-op-Zoom*; te *Woensdrecht* bij den Burgemeester, bij H. VAN BOKHOVEN, in de herberg *de Kroon*, bij G. MOORS, in de herberg *Klein Antwerpen*, en bij den Opzigter J. H. VAN BANNING.

Zullende inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij den Hoofd-Ingenieur als bij den Provincialen Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband*, E. C. B. Ridder VAN RAPPARD, te *'s Hertogenbosch*, mitsgaders bij den Opzigter J. H. VAN BANNING, te *Hoogerheiden*.

De Staatsraad, Gouverneur van Noord-Braband,
A. J. BORRET.

KOSTELOOS.

Op *Dingsdag den twaalfden Januarij* 1847, des voormiddags ten *tien* ure, zal, op de vervolging van JACOBUS VAN WEERELD, pottenbakkersknecht te *Oosterhout*, die als Procureur heeft gesteld den Procureur Mr. GERARD KLEIJN, wonende te *Breda*, wijk *D*, nummer 66; en ten laste van PIETER VAN DER PLUIJM, bakker, te *Oosterhout*, en ADRIAAN en REINIER VAN DER PLUIJM, bakkers, ANNA MARIA VAN DER PLUIJM, Geestelijke zuster, HENDRIKA VAN DER PLUIJM en haren man PIETER GEURDIS, en DINA en LUCIA VAN DER PLUIJM, dienstboden, allen wonende te *Rotterdam*, ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, in het lokaal van Justitie aldaar, in den vorm der wet worden overgegaan tot de openbare VEILING en VERKOOPING bij uitwinning van eene **HUIZINGE, ERVE, MOESTUIN** en **WEILAND,** aan den anderen verbonden, staande en gelegen te *Oosterhout*, en aldaar Kadastraal bekend in sectie *S*, nos. 175, 176 en 177, groot te zamen *zeven* roeden, *twee en tachtig* ellen.

ZEGT HET VOORT.

Verkooping van Schaarhout en Boomen,

door den Griffier VAN DEN ENDEN, op *Donderdag den* 10. *December* 1846, ten verzoeke van de Hooggeboren Heer Graaf O. A. VAN BIJLAND, op de Buitenplaats *Boschdal* bij de *Beek*, onder *'s Princenhage*, bestaande in 13 Kavels extra goed gewassen zesjarig SCHAARHOUT, 10 Kavels te zamen 58 stuks EIKENBOOMEN, verscheidene kavels MUTSAARD en BRANDHOUT, enz.

GEWONE VERKOOPZAAL,

Veemarkt Lett. D. N°. 178.

PUBLIEKE VERKOOPING op *Vrijdag den* 11. *December* 1846, beginnende des voormiddags ten 10 ure, bestaande in: Eiken Kabinetten, Bureau, Commode, Bufets, Stoelen en Tafels, Spiegels en Schilderijen, Kagchels en Vuurhaarden, Ledikanten, Beddegoed en Dekens, eene extra fraaije Eiken geboende Mangel en dito Linnenpers; eenige Ellengoederen, benevens ruim 200 stuks aan de Militaire Akademie behoorende Linnen Bedlakens, enz.

Daags te voren aldaar te zien.

Avis important.

UN INDIVIDU habitant Bruxelles, voyage en ce moment en Belgique et en Hollande, pour placer chez des pharmaciens une préparation occulte à laquelle il donne le nom de *Pâte de Nafé*.

M. Delangrenier **DONNE AVIS AU PUBLIC** qu'il n'a aucune relation avec le dit individu, et que par conséquent la Pâte vendue sous le nom de *Pâte de Nafé* de DELANGRENIER, est une contrefaçon dont on doit d'autant plus se défier que le sieur Delangrenier possède seul le fruit de Nafé qui forme la partie active de la dite pâte pectorale.

On pourra voir ce fruit chez Mr. BRUNIN-LABINIAU, montagne de la cour, N°. 5, à BRUXELLES, et chez Mr. F. E. VAN SANTEN KOLFF, pharmacien à ROTTERDAM.

Comme il est impossible aux contrefacteurs de montrer ce fruit, les consommateurs et M. M. les pharmaciens devront faire bonne justice de leurs préparations mensongères.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers